

*ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

เพชรรุ่ง เรื่องรุ่ง

นักศึกษาลัทธิสุตรปรัชญาคุณภูมิบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

Corresponding author e-mail: petrung1234@gmail.com

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา การพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการให้มีประสิทธิภาพ ในการยกระดับคุณภาพการศึกษาในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยวิเคราะห์จากเอกสารทางวิชาการและงานวิจัย องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการประกอบด้วย การกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจ การจัดการหลักสูตรและการสอน การนิเทศการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ การพัฒนาบุคลากร การส่งเสริมนวัตกรรมและเทคโนโลยี การวัดและประเมินผล ตลอดจนการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน บทความนี้เสนอว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาองค์ประกอบเหล่านี้อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศด้านวิชาการอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำทางวิชาการ; ผู้บริหารสถานศึกษา; การพัฒนาคุณภาพการศึกษา

* Received: 2025-04-30, Revised: 2025-06-11, Accepted: 2025-06-12

Academic Leadership of Educational Institution Administrators

Phetrung Rueangrung

Doctor of Education in Educational Administration, Phetchabun Rajabhat University
Corresponding author e-mail: petrung1234@gmail.com

ABSTRACT

This article aims to study the components of academic leadership among educational institution administrators and effectively enhancing academic leadership in response to rapid changes in the educational landscape. The study is based on an analysis of academic literature, research studies, and policy guidelines from educational agencies. The components of academic leadership identified include vision and mission setting, curriculum and instruction management, educational supervision, development of learning resources, enhancement of learning environments, personnel development, promotion of innovation and technology, assessment and evaluation, and the development of internal quality assurance systems. The article suggests that school administrators should systematically and continuously develop these components to sustainably lead their schools toward academic excellence.

Keywords: Academic Leadership; Educational institution administrators; Educational quality development

บทนำ

การศึกษาในยุคปัจจุบันเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ มีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะในบริบทของประเทศไทยที่กำลังมุ่งสู่การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อรองรับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ความคาดหวังที่มีต่อสถานศึกษา จึงไม่เพียงแต่เป็นแหล่งผลิตบัณฑิตหรือผู้สำเร็จการศึกษาเท่านั้น หากแต่ต้องสามารถสร้าง “ผู้เรียนที่มีคุณภาพ” อย่างรอบด้าน ทั้งด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะชีวิต และคุณธรรมจริยธรรม เพื่อให้สามารถแข่งขันและดำรงชีวิตได้อย่างยั่งยืนในศตวรรษที่ 21 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2563) คุณภาพของนักเรียนไม่ได้เกิดจากกระบวนการเรียนรู้เพียงลำพัง หากแต่อยู่ภายใต้ระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ซึ่ง “ผู้บริหารสถานศึกษา” ถือเป็นกลไกหลักในการกำหนดทิศทาง นโยบาย และแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะการแสดงภาวะผู้นำทางวิชาการ (Instructional Leadership) ซึ่งหมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการส่งเสริมและกำกับดูแลการจัดการเรียนการสอน พัฒนาครู และสร้างบรรยากาศทางวิชาการที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน (Hallinger, 2011) กล่าวได้ว่า หากผู้บริหารมีภาวะผู้นำทางวิชาการที่เข้มแข็ง ย่อมส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพผู้เรียนทั้งในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะการคิด และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ได้อย่างมีนัยสำคัญ (Leithwood, Harris, & Hopkins, 2008) งานวิจัยของ Hallinger (2003) ได้เสนอกรอบแนวคิดภาวะผู้นำทางวิชาการซึ่งครอบคลุม 3 ด้านหลัก ได้แก่ การกำหนดวิสัยทัศน์ทางวิชาการ การพัฒนาวิชาชีพครู และการบริหารจัดการกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งทั้งสามด้านนี้มีผลโดยตรงและโดยอ้อมต่อพฤติกรรมการสอนของครู และ

นำไปสู่คุณภาพของนักเรียนในที่สุด โดยเฉพาะการพัฒนาครูให้สามารถจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการใช้ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการวางแผนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งล้วนส่งผลต่อการเติบโตและการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนอย่างรอบด้าน

จากผลการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ พบว่าผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการ สามารถส่งเสริมคุณภาพนักเรียนได้อย่างเป็นรูปธรรม เช่น เพิ่มระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ลดอัตราการออกกลางคันของนักเรียน และส่งเสริมทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 อย่างมีประสิทธิภาพ (Robinson, Lloyd, & Rowe, 2008) ในขณะที่งานวิจัยในประเทศไทย เช่น การศึกษาของ ประเวศ โปธิทอง (2561) ชี้ให้เห็นว่าภาวะผู้นำทางวิชาการมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและคุณภาพชีวิตในโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยเฉพาะในโรงเรียนที่มีผู้บริหารส่งเสริมการนิเทศการสอน การพัฒนาครู และการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างต่อเนื่องอย่างไรก็ตาม ยังพบว่าผู้บริหารหลายคนยังคงมีบทบาทในเชิงบริหารงานทั่วไปมากกว่าบทบาททางวิชาการ เช่น การบริหารงบประมาณ งานบุคลากร หรืองานธุรการ ส่งผลให้ภาวะผู้นำทางวิชาการยังไม่ได้รับการปฏิบัติอย่างเข้มข้นในบางโรงเรียน

ดังนั้น การส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการจึงถือเป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษาของชาติ โดยเฉพาะคุณภาพของนักเรียนในฐานะเป้าหมายสูงสุดของการจัดการศึกษา บทบาทของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียน ทั้งในเชิงทฤษฎีและแนวปฏิบัติ โดยมุ่งหวังให้เป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของผู้บริหารสถานศึกษาให้สามารถเป็นผู้นำทางวิชาการอย่างแท้จริง และขับเคลื่อนสถานศึกษาไปสู่การสร้างนักเรียนที่มีคุณภาพในทุกมิติได้อย่างยั่งยืน

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการ

1. ความหมายภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

นักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการไว้หลายท่าน ดังนี้ (อัศนีย์ สุกใจ, 2560) ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ด้านการบริหารงานวิชาการในเรื่องต่อไปนี้ การบริหารจัดการหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การพัฒนา สื่อการเรียนรู้ การพัฒนา แหล่งเรียนรู้ การวัดประเมินผลและวิจัย การนิเทศการศึกษา และการพัฒนา ระบบประกันคุณภาพภายใน (นิสตามณี พงพันธ์, 2565)ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาใน การชี้นำ ส่งเสริม สนับสนุน และโน้มน้าวใจในการพัฒนางานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับกำหนด ภารกิจของโรงเรียน การพัฒนาการเรียนการสอน และการสร้างบรรยากาศในโรงเรียนให้เอื้อต่อ การเรียนรู้ของผู้เรียน ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปอย่าง มีประสิทธิภาพอันจะส่งผลต่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน (ธีรธนพัชร ร้อยดาพันธ์, 2565)ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง ลักษณะของผู้นำทางวิชาการ ซึ่งต้องมีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการการเรียนการสอนในโรงเรียน โดยมีลักษณะ 6 ด้าน ได้แก่ การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา การพัฒนา หลักสูตร

สถานศึกษาการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมวิชาการ การพัฒนาบุคลากรด้านวิชาการ การเป็นผู้ที่มีประสิทธิภาพและการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา(ปวีณา บุทธิจักร์, 2564)ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง ลักษณะของผู้นำทางวิชาการ ซึ่งต้องมีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการการเรียนการสอนในโรงเรียนรวมถึงมีบทบาท ในด้าน การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา การจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมวิชาการการพัฒนาบุคลากรด้านวิชาการ การเป็นผู้ที่มีประสิทธิภาพและการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา(เสาวลักษณ์ ชัยสอน, 2561)ภาวะผู้นำเชิงวิชาการ หมายถึง ผู้นำองค์กรไปสู่เป้าหมาย ความสามารถนำความรู้มาไขให้เกิดประโยชน์ ส่งเสริมความก้าวหน้าในการเรียนรู้ การพัฒนานักเรียน เป็นนักสร้างวิสัยทัศน์นำทางให้เกิดแนวคิดใหม่ในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ การส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของการสอนของครู หลักในการจูงใจ การประชุมสังเคราะห์นโยบายร่วมกันในการปฏิบัติ การกระตุ้นให้ครูเกิดการปรับปรุงกระบวนการเรียน การสอนเปิด โอกาสให้ครูไปค้นหาความรู้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ ส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่ง การงานของครูจัดการองค์กรให้มีวัฒนธรรมและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ให้ความสำคัญกับงานด้านวิชาการและครู เป็นผู้สนับสนุนความเจริญเติบโตทางการเรียนของนักเรียน

โดยสรุป ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา คือ พฤติกรรมและบทบาทเชิงวิชาการของผู้บริหารที่มีเป้าหมายในการยกระดับคุณภาพทางการศึกษา ผ่านการวางแผนที่ชัดเจน การจัดการเชิงระบบ การส่งเสริมบุคลากร และการสร้างวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ ซึ่งล้วนเป็นกลไกสำคัญที่นำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ยั่งยืนของนักเรียน

2. ความสำคัญของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

มีงานวิจัยหลายเรื่องที่แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพประสบความสำเร็จได้ เนื่องมาจากความสำคัญของผู้บริหารที่มีบทบาทภาวะผู้นำทางวิชาการมีนักวิชาการหลายท่านได้ กล่าวถึงความสำคัญของภาวะผู้นำทางวิชาการ ดังนี้ (ปรียาภรณ์ เรื่องเจริญ, 2560) ได้กล่าวถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการมีความสำคัญอย่างยิ่ง ต่อคุณภาพการสอนของครูและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ผู้บริหารโรงเรียนยุคใหม่จะต้องมี ภาวะผู้นำทางวิชาการ ใช้โอกาสใช้ความเป็นผู้นำอย่างเต็มศักยภาพและหันมาทุ่มเทให้กับงานบริหาร โรงเรียนเป็นหลัก ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำจะสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อบรรยากาศ ขององค์กร เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรได้ (Hallinger & Murphy, 1985) ได้กล่าวถึง ผู้บริหารสถานศึกษาหรือครูผู้สอน ต้องมีความเป็นภาวะผู้นำทางวิชาการสูง จึงจะทำให้การบริหารสถานศึกษาประสบความสำเร็จตาม เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด พฤติกรรมความมีภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีหน้าที่ดังนี้ การกำหนดภารกิจของโรงเรียน (Framing school goals) การจัดการด้านการเรียนการสอน (Managing the instructional program) การเสริมสร้าง บรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน (Promote school climate) (Davis and Thomas, 1989) ได้กล่าวถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการ คือ บทบาทสำคัญต่อ ครูใหญ่ที่จะเน้นกิจกรรมในด้านการเรียนการสอนและการปฏิบัติงานในห้องเรียนของครู (พิพัฒน์พงษ์ วิเศษ,

2561) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเป็นสิ่งที่สำคัญและเป็นสิ่งที่สามารถพัฒนาได้ในตัวบุคคล มีหลักการพื้นฐานคือเชื่อมั่นในตัวเอง กล้าทำสิ่งใหม่ ๆ และมีทักษะการสื่อสารและโน้มน้าวใจบุคคลอื่น หากผู้นำในองค์กรใดมีภาวะผู้นำก็จะสามารถทำให้องค์กรนั้นประสบผลสำเร็จสูง เพราะบุคลากรที่มีภาวะผู้นำนั้นสามารถทำให้ผู้ร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชาพึงพอใจผลการปฏิบัติงานขององค์กร ซึ่งส่งผลทำให้องค์กรประสบผลสำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ได้

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการมีความสำคัญ คือ ช่วยให้งานวิชาการมีคุณภาพในด้านหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ ครู นักเรียน และบุคลากรในโรงเรียนเกิดความสัมพันธ์ที่ดี มีเป้าหมายเดียวกัน ที่ทำให้งานวิชาการประสบความสำเร็จ มีประสิทธิภาพและเกิดการบรรลุตาม เป้าหมายขององค์กร เนื่องจากภาวะผู้นำทางวิชาการเป็นหัวใจของการบริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบัน ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการสูงจะสามารถกำหนดทิศทางการเรียนรู้ ส่งเสริมสมรรถนะครู พัฒนาระบบการเรียนการสอน และสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งทั้งหมดนี้จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่มีคุณภาพและยั่งยืนต่อระบบการศึกษาของโรงเรียนโดยรวม

องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งสามารถแบ่งองค์ประกอบออกได้หลายแนวทางตามกรอบแนวคิดของนักวิชาการหลายท่าน ปรากฏดังตารางที่ 1

ลำดับที่	องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	แหล่งที่มา
1	1. กำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจด้านวิชาการ 2. การจัดการหลักสูตรและการเรียนการสอน 3. ส่งเสริมสภาพแวดล้อมแห่งการเรียนรู้	(Hallinger และ Murphy, 1985)
2	1. การให้ข้อมูลย้อนกลับเชิงบวกแก่ครู 2. การสร้างการเรียนรู้ร่วมกันในทีมครู 3. การสนับสนุนการทดลองนวัตกรรมทางการสอน	(Blasé, 2004)
3	1. การมีส่วนร่วมในการวางเป้าหมายทางวิชาการ 2. การวางกรอบเนื้อหาหลักสูตรและการสอน 3. การสนับสนุนและพัฒนาครู	(Robinson, Lloyd และ Rowe, 2008)
	4. การประเมินและติดตามการเรียนรู้ของนักเรียน 5. การสร้างสภาพแวดล้อมแห่งความไว้วางใจ	
4	1. การพัฒนาบุคลากร 2. การพัฒนานักเรียน 3. วิเคราะห์จุดมุ่งหมายการศึกษา	(Hansman and Goldring, 2014)

ลำดับที่	องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	แหล่งที่มา
	4. การสร้างแรงบันดาลใจ 5. เน้นการเปลี่ยนแปลง 6. มีความเข้มแข็งทางวิชาการ 7. มีการทำงาน เชิงกลยุทธ์ 8. มีการมอบอำนาจ 9. ให้กำลังใจและสนับสนุนผู้ใต้บังคับบัญชา 10. พัฒนาอย่างต่อเนื่อง 11. เน้นความสำเร็จของทีม	
5	1. การกำหนดภารกิจของโรงเรียน หมายถึง การเตรียมการเพื่อให้การปฏิบัติงานของสถานศึกษาบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้โดยเป็นที่ยอมรับของผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียที่สำคัญแผนนั้นต้องมาจาก การวิเคราะห์สถานศึกษาอย่างเป็นระบบและแผนนั้นจะต้อง นำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นผลผลิตโดยรวมของสถาบันการศึกษา ผลงานและผลการจัดการศึกษาที่ประกอบด้วย คุณลักษณะหรือคุณสมบัติของผู้ผลิตนั้น อันจะตอบสนองความต้องการของลูกค้าหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง และมีผลกระทบต่อสังคม โดยรวมในทางที่ตีน่าปรารถนา ซึ่งการจะนำเข้าสู่การศึกษาที่มีคุณภาพได้จะต้องมีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ สอดคล้องกับคุณภาพที่ต้องการให้เกิด 2. การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การเป็นผู้ช่วยเหลือสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยผู้เรียนเป็นผู้ทำหน้าที่เรียนด้วยตนเอง และต้องเรียนรู้คู่คุณธรรม และเป้าหมาย ของการเรียนแบ่งเป็นด้านปัญญา มุ่งให้ผู้เรียน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และคิดอย่างมี วิจาร์ณญาณ ด้านอารมณ์มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถทางอารมณ์ เห็นคุณค่า และเข้าใจ ตนเอง เห็นอกเห็นใจผู้อื่น แก้ปัญหาความขัดแย้งทางอารมณ์ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมด้าน สังคม มุ่งเน้นความรู้ เพื่อเข้าใจสถานการณ์ แก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางความคิด การกระทำโดยเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับศาสนาและวัฒนธรรม 3. การบริหารจัดการหลักสูตร หมายถึง การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นภารกิจ ที่สำคัญของผู้นำทางวิชาการในการบริหารหลักสูตร ตามแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงผู้บริหาร โรงเรียนต้องสามารถชี้แนะ ครู อาจารย์ ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาร่วมกัน วางแผน	(ผกากรอง ศรีประไหม, 2558)
	พัฒนาหลักสูตรเพื่อพัฒนาผู้เรียนสถานศึกษาแต่ละแห่งต้องพัฒนาหลักสูตร โดยจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาภายในบริบท และแนวทางเปลี่ยนแปลงไปตามธรรมชาติของการศึกษาให้ เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นตลอดเวลาตรงตามความต้องการของท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนใน ด้านความรู้ทักษะความชำนาญ มีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผู้เรียน พัฒนาตามศักยภาพอันสูงสุด ในทุก ๆ ด้านของแต่ละคนนำไปสู่การปฏิบัติได้ เป็น	

ลำดับที่	องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	แหล่งที่มา
	<p>พลเมืองดีที่มี ความรับผิดชอบสามารถช่วยพัฒนาสังคมในระดับส่วนตน ระดับท้องถิ่น ระดับชาติและระดับโลก</p> <p>4. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ หมายถึง การส่งเสริมครูสำรวจแหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นในเขตพื้นที่การศึกษาและพื้นที่ใกล้เคียงโดยเน้นความปลอดภัยเป็นหลัก จัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในชุมชนที่เอื้อต่อการสร้างองค์ความรู้ของผู้เรียน ส่งเสริมให้ ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา สนับสนุนและเปิดโอกาสให้ชุมชนได้เข้ามาใช้แหล่ง เรียนรู้ในสถานศึกษา กำกับติดตาม ประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพเกี่ยวกับการใช้ และ พัฒนาแหล่งเรียนรู้</p> <p>5. การนิเทศการศึกษา หมายถึง การจัดให้มีระบบนิเทศงานวิชาการ และการจัดการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาให้ความรู้ คำแนะนำแก่บุคลากรด้านวิชาการ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ดูแลส่งเสริม นิเทศติดตาม การจัดการเรียนการสอนอย่าง ใกล้ชิด ติดตาม ประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของครูด้วยวิธีการที่หลากหลายแลกเปลี่ยน เรียนรู้ ประสพการณ์ จัดระบบนิเทศ การศึกษาภายในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่นหรือ เครือข่ายการนิเทศภายในเขตพื้นที่การศึกษา</p> <p>6. การวัดและประเมินผล หมายถึง การตรวจสอบความก้าวหน้าในการบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาตน การประเมินคุณภาพการศึกษา จะครอบคลุมขอบข่ายการ ดำเนินงาน คือ การกำหนดมาตรฐานคุณภาพ พร้อมตัวบ่งชี้ที่แสดงถึงคุณภาพตามลักษณะที่ ต้องการเพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องใช้เป็นเกณฑ์ในการปฏิบัติหน้าที่ การควบคุมคุณภาพ ว่า ผลงานมีคุณภาพคงที่สม่ำเสมอ การตรวจสอบคุณภาพ เป็นการติดตามตรวจสอบการ ดำเนินงานเพื่อให้ทราบถึงสภาพจริงว่า ดำเนินการไปได้มากน้อยแค่ไหน และการประเมินซึ่งนำผลการปฏิบัติจริงมาเปรียบเทียบกับสิ่งที่เป็นความคาดหวัง ผลจากการประเมิน จึงสามารถช่วย ชี้แนะให้สถานศึกษาได้ปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาต่อไป</p> <p>7. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ หมายถึง การบริหารจัดการและดำเนินกิจกรรม ตามภารกิจปกติของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการสร้าง ความมั่นใจให้ผู้รับบริการทาง การศึกษา ทั้งผู้รับบริการโดยตรง ได้แก่ ผู้เรียนและผู้ปกครองและ ผู้รับบริการทางอ้อม ได้แก่ สถานประกอบการ ประชาชน และสังคม โดยรวมว่าการดำเนินงาน ของสถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพและทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพ หรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตาม มาตรฐานการศึกษากำหนด การประกันคุณภาพมีแนวคิดอยู่บนพื้นฐานของการป้องกันไม่ให้เกิดการทำงานที่ไม่มีประสิทธิภาพ และผลผลิตไม่มีคุณภาพ</p>	
6	<ol style="list-style-type: none"> 1. ด้านบริหารจัดการหลักสูตร 2. ด้านการจัดการเรียนรู้ 	(อัศนีย์ สุกิจใจ, 2560)

ลำดับที่	องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	แหล่งที่มา
	3. ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ 4. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 5. ด้านการวัด ประเมินผล 6. ด้านการนิเทศการศึกษา 7. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน	
7	1. ด้านคุณลักษณะ ได้แก่ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ทางวิชาการ และการเปิดเผยกกล้า แสดงออก 2. ด้านความสามารถ ได้แก่ สามารถจัดหางานวิชาการและโครงการวิจัยเข้าสู่คณะวิชา และการวางระบบการบริหารวิชาการ 3. ด้านพฤติกรรม ได้แก่ การใช้ความรู้เป็นพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ	(กัญญามน อินทหว่าง, 2560)

ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการมีส่วนสำคัญ ทำให้สถานศึกษามีเครื่องมือในการบริหารที่ดี ในการกำหนดเป้าหมาย พันธกิจของโรงเรียน วิสัยทัศน์ การจัดการด้านการเรียนการสอน การสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน มีการกำกับ การนิเทศการเรียนการสอน การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาตลอดจนจัดให้มีกระบวนการ ประกันคุณภาพเพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไป ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ ซึ่งจะนำไปสู่การ พัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในทุกด้าน เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติ

สรุปได้ว่าองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มีดังต่อไปนี้

องค์ประกอบที่ 1. การกำหนดทิศทางวิชาการและกลยุทธ์ เกี่ยวข้องกับการกำหนดเป้าหมายวางแผน และพัฒนาแนวทางวิชาการของโรงเรียน กำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจด้านวิชาการ การมีส่วนร่วมในการวางเป้าหมายทางวิชาการ การวิเคราะห์จุดมุ่งหมายการศึกษา การวางกรอบเนื้อหาหลักสูตรและการสอน การกำหนดภารกิจของโรงเรียน มีการทำงานเชิงกลยุทธ์ เน้นการเปลี่ยนแปลง มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

องค์ประกอบที่ 2. การจัดการเรียนการสอนและหลักสูตร เกี่ยวข้องกับการบริหารการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตร และสื่อการเรียนรู้ การจัดการหลักสูตรและการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการหลักสูตร ด้านบริหารจัดการหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้

องค์ประกอบที่ 3. การพัฒนาครูและบุคลากร เน้นการสนับสนุน ส่งเสริม และพัฒนาศักยภาพของครู การให้ข้อมูลย้อนกลับเชิงบวกแก่ครู การสร้างการเรียนรู้ร่วมกันในทีมครู การสนับสนุนและพัฒนาครู การสนับสนุนการทดลองนวัตกรรมทางการสอน การนิเทศการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา การพัฒนาบุคลากร ให้กำลังใจและสนับสนุนผู้ใต้บังคับบัญชา มีการมอบอำนาจ

องค์ประกอบที่ 4. การประเมินและพัฒนาคุณภาพการศึกษา เกี่ยวข้องกับการวัดผล ประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษา การประเมินและติดตามการเรียนรู้ของนักเรียน การวัดและประเมินผล ด้านการวัดประเมินผล การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน

องค์ประกอบที่ 5. การพัฒนาผู้เรียนและสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เน้นการพัฒนา นักเรียนโดยตรง และการสร้างสภาพแวดล้อมเชิงบวกในโรงเรียน ส่งเสริมสภาพแวดล้อมแห่งการเรียนรู้ การสร้างสภาพแวดล้อมแห่งความไว้วางใจ การพัฒนานักเรียน การสร้างแรงบันดาลใจ เน้นความสำเร็จของ ทีม

บทสรุป

ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการขับเคลื่อนคุณภาพ การจัดการ เรียนการสอนโดยตรง ผ่านการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาศักยภาพครูและนักเรียน เพื่อให้เกิด ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่ใช่เพียงทักษะในการ บริหารจัดการเท่านั้น แต่คือกระบวนการของการเป็นผู้นำที่มีเป้าหมายเพื่อยกระดับการเรียนรู้ของนักเรียน เป็นสำคัญ โดยผ่านการสร้างระบบ พัฒนาคน และส่งเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้ ให้เกิดขึ้นในทุกระดับของ องค์กร ซึ่งผู้นำทางวิชาการที่มีประสิทธิภาพจะสามารถผลักดันให้สถานศึกษาเดินหน้าไปสู่คุณภาพและ มาตรฐานที่สูงขึ้นได้อย่างมั่นคง

ด้วยเหตุนี้ พฤติกรรมและบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ควรมีในภาวะผู้นำทางวิชาการ คือ การเป็นผู้นำและการบริหารสถานศึกษานั้น ต้องสามารถนำข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้ดำเนินกิจกรรมทางด้านวิชาการของสถานศึกษา ให้บรรลุเป้าหมายและสามารถบริหารจัดการเกี่ยวกับการ จัดการเรียนการสอน ตลอดทั้งการสร้างบรรยากาศในโรงเรียน ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุตามจุดหมายของหลักสูตร อันจะ ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา ที่ได้กำหนดไว้

ดังนั้น ภาวะผู้นำทางวิชาการมีความสำคัญอย่างมากต่อการพัฒนาสถานศึกษา เพราะภาวะผู้นำ ทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษานั้นสามารถสร้างวิสัยทัศน์และขับเคลื่อนสถานศึกษา จนนำไปสู่ เป้าหมายที่ตั้งไว้ของสถานศึกษาได้ โดยกระบวนการโน้มน้าวของผู้บริหารสถานศึกษา ในการสร้าง เป้าหมายความสำเร็จที่เป็นจุดเดียวกันขององค์กร ซึ่งบทบาทของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาสถานศึกษา เพราะถ้าผู้บริหารสถานศึกษาปราศจากบทบาท ผู้นำทางวิชาการแล้ว สถานศึกษาจะพัฒนาให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการได้นั้น ถือเป็นเรื่องที่จะทำได้ยาก

องค์ความรู้ใหม่

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย

1. การกำหนดทิศทางวิชาการและกลยุทธ์ เกี่ยวข้องกับการกำหนดเป้าหมาย วางแผนและพัฒนาแนวทางวิชาการของโรงเรียน กำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจด้านวิชาการ การมีส่วนร่วมใน การวางเป้าหมายทางวิชาการ การวิเคราะห์จุดมุ่งหมายการศึกษา การวางกรอบเนื้อหาหลักสูตรและการสอน การกำหนดภารกิจของโรงเรียน มีการทำงานเชิงกลยุทธ์ เน้นการเปลี่ยนแปลง มีความเข้มแข็งทางวิชาการ โดยที่ผู้นำทางวิชาการต้องมีความสามารถในการกำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน ตั้งเป้าหมายที่สามารถวัดผลได้ และวางกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างมีระบบ

2. การจัดการเรียนการสอนและหลักสูตร เกี่ยวข้องกับการบริหารการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตร และสื่อการเรียนรู้ การจัดการหลักสูตรและการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการหลักสูตร ด้านบริหารจัดการหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยที่ผู้นำทางวิชาการควรมีบทบาทในการ ออกแบบ จัดการและประเมินหลักสูตรที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและความคาดหวังของสังคม พร้อมทั้งส่งเสริมให้เกิดแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและทันสมัย

3. การพัฒนาครูและบุคลากร เน้นการสนับสนุน ส่งเสริม และพัฒนาศักยภาพของครู การให้ข้อมูลย้อนกลับเชิงบวกแก่ครู การสร้างการเรียนรู้ร่วมกันในทีมครู การสนับสนุนและพัฒนาคู การสนับสนุนการทดลองนวัตกรรมทางการสอน การนิเทศการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา การพัฒนาบุคลากร ให้กำลังใจ และสนับสนุนผู้ใต้บังคับบัญชา มีการมอบอำนาจ โดยที่ผู้นำต้องมีบทบาทเป็น “โค้ช” และ “ผู้สนับสนุน” ในการส่งเสริมศักยภาพครูให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง รวมถึงสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อความร่วมมือและการเรียนรู้ร่วมกัน

4. การประเมินและพัฒนาคุณภาพการศึกษา เกี่ยวข้องกับการวัดผล ประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษา การประเมินและติดตามการเรียนรู้ของนักเรียน การวัดและประเมินผล ด้านการวัด ประเมินผล การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน โดยที่ผู้นำทางวิชาการต้องใช้ข้อมูลจากการวัดและประเมินผลมาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้และปรับปรุงการบริหารจัดการให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีที่สุดต่อผู้เรียน

5. การพัฒนาผู้เรียนและสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เน้นการพัฒนานักเรียนโดยตรง และการสร้างสภาพแวดล้อมเชิงบวกในโรงเรียน ส่งเสริมสภาพแวดล้อมแห่งการเรียนรู้ การสร้างสภาพแวดล้อมแห่งความไว้วางใจ การพัฒนานักเรียน การสร้างแรงบันดาลใจ เน้นความสำเร็จของทีม โดยที่ผู้นำทางวิชาการต้องสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย เอื้อต่อการเรียนรู้ทั้งทางกายภาพและจิตใจ ตลอดจนสนับสนุนให้นักเรียน มีความภาคภูมิใจและได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพ

ดังนั้น ผู้บริหารจำเป็นที่จะต้องมีหลักในการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพในการบริหารงานด้านต่างๆ เพราะเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดของสถานศึกษา โดยเฉพาะการบริหารงานด้านวิชาการ เพราะงานวิชาการนั้นถือได้ว่าเป็นหัวใจหลักของการบริหารสถานศึกษา สิ่งที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาในทุก

โรงเรียน นอกจากความรู้และความสามารถแล้ว จึงต้องเป็นผู้ที่มีพฤติกรรม ผู้นำทางวิชาการหรือภาวะผู้นำทางวิชาการเนื่องจากเป็นหน้าที่หลักที่สำคัญของผู้บริหารในการบริหาร ซึ่งการกระทำที่ผู้บริหารแสดงออกให้สมาชิกในสถานศึกษาเห็นถึงความสามารถของการเป็นผู้นำทางวิชาการ สามารถชักจูงโน้มน้าวให้บุคลากรทุกฝ่ายร่วมมือกันในการพัฒนางานของสถานศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาและส่งเสริมการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จะเกิดขึ้นได้โดยที่ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิชาการ ควรดำเนินอย่างเป็นระบบ โดยผู้บริหารควรได้รับการอบรมหรือสัมมนา การพัฒนาอย่างต่อเนื่องผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และการนิเทศแบบมีส่วนร่วม ควรมีการพัฒนาแผนกลยุทธ์เฉพาะด้านวิชาการ การส่งเสริมให้มีการทำวิจัยในชั้นเรียน และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการระหว่างโรงเรียน ซึ่งภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสำคัญในการพัฒนาเพื่อผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงบวกในกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ภาวะผู้นำเชิงวิชาการมิใช่เพียงการบริหารทั่วไป แต่รวมถึงการมีบทบาทอย่างลึกซึ้งในด้านหลักสูตรและการสอน การประเมิน การนิเทศ และการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ภายในโรงเรียนให้มีคุณภาพเป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องการ

เอกสารอ้างอิง

- กัญญามาน อินทหว่าง. (2560). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารระดับคณะวิชาที่มีผลต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน. ปรินญาณินพนธ์ปรินญาณดุชฎีบัณฑิต.
- ธีรธนพัชร ร้อยดาพันธ์. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- นิตามณี พงพันธ์. (2565). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิชาการ กับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- ปรียาภรณ์ เรืองเจริญ. (2560). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- ปวีณา บุทธิจักร. (2564). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พิพัฒน์พงษ์ วิเศษ. (2561). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม.

- ผกากรอง ศรีประไพ. (2558). *การศึกษากวาระผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาภาคพื้นดิน เขต 3. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.*
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2563). *รายงานผลการวิเคราะห์สถานการณ์การศึกษาไทยเพื่อพัฒนาแผนการ ศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2566–2580. สกศ.*
- เสาวลักษณ์ ชัยสอน. (2561). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และพฤติกรรมการสอนโดยใช้สื่อ DLIT ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.*
- อัศนีย์ สุกิจใจ. (2560). *รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิชาการตามหลักพุทธธรรม ของผู้บริหารโรงเรียนวิถีพุทธ ในจังหวัดนครสวรรค์. ดุษฎีนิพนธ์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.*
- Blase, J., & Blase, J. (2004). *Handbook of instructional leadership: How successful principals promote teaching and learning (2nd ed.).* Corwin Press.
- Davis, K. I., and Thomas, P. I. (1989). *Human characteristic and school learning.* McGraw Hill.
- Hallinger, P. (2003). Leading educational change: Reflections on the practice of instructional and transformational leadership. *Cambridge Journal of Education, 33(3), 329–352.*
- Hallinger, P. (2011). Leadership for learning: Lessons from 40 years of empirical research. *Journal of Educational Administration, 49(2), 125–142.*
- Hallinger, P., and Murphy, J. (1985). *Assessing the instructional management behavior of principal.* The Elementary School Journal, 86(2), 221-224.
- Hansman, C.S. & Goldring, E.B, (2001). Teacher rating of effective principal leadership : A Comparison of magnet and nonmagnet elementary School. *Journal School Leadership. 11(5).*
- Leithwood, K., Harris, A., & Hopkins, D. (2008). Seven strong claims about successful school leadership. *School Leadership and Management, 28(1), 27–42.*
- Robinson, V. M. J., Lloyd, C. A., & Rowe, K. J. (2008). The impact of leadership on student outcomes: An analysis of the differential effects of leadership types. *Educational Administration Quarterly, 44(5), 635–674.*